

Fixatie-arm beleid

Vrijheidsbeperkende maatregelen
bespreekbaar stellen bij de patiënt
en zijn mantelzorgers

**WIT
GELE
KRUIS**

Oost-Vlaanderen

Fixatie-arm beleid

Om gevaarlijke situaties te voorkomen, wordt bij jouw familielid overwogen om de bewegingsvrijheid te beperken. Dit gebeurt meestal omdat er grondige redenen zijn tot ongerustheid over de veiligheid van de patiënt. Zo kan er een risico zijn op vallen, bijvoorbeeld uit bed, in de kelder, buiten in de tuin of op straat, uit de zetel, ...

Verpleegkundigen zijn wettelijk verantwoordelijk voor de vrijheidsbeperkende maatregelen die genomen worden. Dergelijke beslissingen nemen we dan ook niet ondoordacht.

Wat is fixatie?

Fixatie is een tijdelijke vrijheidsbeperkende maatregel die we zoveel mogelijk proberen te vermijden. Het is elke handelingsmethode (menselijk of mechanisch toegepast), elk materiaal of elke uitrusting aan of in de buurt van het lichaam van een persoon, met de opzettelijke bedoeling dat de persoon deze niet kan verwijderen en ze de bewegingsvrijheid beperkt.

Fixatie in de praktijk

- › Fixatie is altijd de verantwoordelijkheid van de verpleegkundige. Elke situatie wordt in vraag gesteld.
- › We overleggen altijd met de huisarts.
- › In noodsituaties kan men onmiddellijk overgaan tot fixatie.
- › Om meer ongemakken te voorkomen en alternatieven te zoeken, evalueert de verpleegkundige voortdurend.
- › Wanneer er gedacht wordt aan fixatie gaan we in gesprek met de wilsbekwame patiënt of met de vertegenwoordiger van de wils-onbekwame patiënt.

Waarom willen we fixatie vermijden?

Lichamelijke gevolgen:

- › Gekneld geraken
- › Kneuzingen, blauwe plekken, huidletsels, doorligwonden
- › Ademhalingsproblemen
- › Incontinentie en constipatie, urineweginfectie
- › Verminderde spierkracht en spiermassa
- › Verhoogd risico op breuken

Psychosociale gevolgen:

- › Onrust
- › Verlies van zelfrespect en waardigheid
- › Angst, depressie, agressie
- › Schaamte en vernedering
- › Sterk afhankelijkheidsgevoel

Alternatieven voor fixatie

Bij risico op vallen:

- › Hoog-laag bed na de zorg steeds op de laagste stand zetten
- › Valmat naast het bed
- › PAS-alarm
- › Bewegingsmelder
- › De rolstoel niet automatisch op rem zetten
- › Goede zithoogte is belangrijk om op te staan zonder valrisico
- › Niet te veel obstakels (matten, vazen, tafeltjes, kasten ...)
- › Verpleeglaken of trippelhoes
- › Wanneer er bedsponden geplaatst zijn: beddekbeschermer

- 1 Beddekbeschermer
- 2 Valmat
- 3 Verpleeglaken of trippelhoes

Bij risico op dwalen:

- › Prikkelvrije slaapkamer, geen inval van straatverlichting, geen schaduwen op de muur
- › Geen te sterke nachtverlichting
- › Camera
- › De deuren binnen in het huis open laten staan, dan geraakt men minder van slag. Enkel de deur naar de kelder en de zolder afsluiten en de deurknoppen wegdoen, dan ontstaat niet de neiging ze open te draaien.
- › Binnen onze organisatie is ook een stappenplan opgesteld dat onze verpleegkundigen kunnen volgen als ze de vraag krijgen om de deur van de patiënt op slot te draaien.
- › Jassen en hoeden uit het zicht leggen, ook dan is er minder neiging om buiten te gaan
- › Gps of mobiel alarmsysteem voor patiënten die nog buiten gaan

Hoe kan je helpen?

- › Zet drinken binnen handbereik.
- › Gebruik steunmateriaal: verschillende soorten kussens voor een goede zithouding of relaxstoelen voor een meer comfortabele zithouding.
- › Voorzie een knuffeldier als veilige houvast in plaats van een sjaal, riem of een fixatieband.
- › Gebruik een half rolstoelblad, vb. bij mensen met halfzijdige verlamming.
- › Zorg voor goed passende kledij die niet beklemt.
- › Voorzie antislipzolen en goed passende schoenen voor meer stabiliteit.
- › Zorg voor een duidelijke structuur en voldoende tijdsbesteding overdag, dit geeft rust.
- › Werkt het hoorapparaat?
- › Is de bril nog aangepast?
- › Zorg voor een prikkelarme omgeving (zet radio en TV niet te luid ...).
- › Personaliseer de inrichting (met foto's, kastjes ...).
- › Vermijd de aanwezigheid of het bezoek van personen met een storend gedrag.

Meer info nodig?

Overleg regelmatig met de verpleegkundige of huisarts om mee te zoeken naar nieuwe alternatieven en gepaste hulpmiddelen. Vraag aan je Wit-Gele Kruis verpleegkundige wat je kan doen om jouw familiedid zo weinig mogelijk in zijn/haar vrijheid te beperken, of welke alternatieven je kan aanbieden. Iedere situatie is uniek en vraagt een persoonlijke aanpak.

Spreek je verpleegkundige aan of contacteer ons:

09 265 75 75

24u/24u, 7 dagen op 7

Wit-Gele Kruis Oost-Vlaanderen vzw
Jenny Tanghestraat 2
9050 Gent (Ledeberg)

info@wgkovi.be

www.witgelekruis.be

Volg ons op:

Oost-Vlaanderen